

СВОБОДА

УКРАЇНСЬКИЙ ДІВНИК

СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY

УКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АСОЦІАЦІОНАЛЬНИЙ СОЮЗ В СІЛІСЬКОМУ ДІВНІКІ АМЕРИКИ

NATIONAL OFFICE OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, INC.

ТРИ ЦЕНТИ РИК XXX Число 56 Діарон Сент-Н. Дж., п'ятниця 16 березня, 1922. VOL. XXX. No. 56. Jersey City, N. J., Friday, March 10, 1922. THREE CENTS

СКЛАДАЙТЕ ПОЗИЧКУ НАЦІОНАЛЬНОЇ ОБОРОНИ ДЛЯ ЗДОБУТТЯ І ЗАКРІПЛЕННЯ НЕЗАЛЕЖНОСТІ ГАЛИЦЬКОЇ ДЕРЖАВИ

АМЕРИКАНСЬКИЙ УРЯД НЕ ХОЧЕ БРАТИ УЧАСТІ В ГЕНУІ

ВАШІНГТОН, 8. марта. — Американський уряд не буде брати участі в економічній і фінансовій конференції в Генуї. Що таке рішення збройного департаменту, секретаря стейту Года повідомляє міністерство італійського ambasadora у Вашингтоні, який свого часу, предложаючи Злученим Державам запросити на цю конференцію. В своїй відповіді уряд висказує інтерес до великого зацікавлення питаннями економічної (господарської) відбудови Європи; цікавлять він ним тому, що від цього залежить не лише добробут великого числа людей в Європі, але й добробут просто шлоного сита, котрий неможливий без поширення у Європі. Мимо цього однак американський уряд бачиться примушений відказатися від участі в генуєнській конференції по тій причині, що ця конференція (господарська) відбудови Європи; цікавлять він тим розмаї, являється передусім політичною, а не економічною конференцією. А в політичній конференції американський уряд участі брати не може; з'ясувавши противників настрій серед американського народу, який радо помагає в відбудові економічного життя, але не бажає собі уже більше мішати в політичні справи Європи.

Другою причиною відмови участі американського уряду в конференції є справа Росії. Американський уряд, з одної сторони, радо вітає усі зусилля для припинення добробуту російського народу та нормальних господарських відносин в сім краях, але, з другої сторони, мусить зазначити, що цього не можна досягти так довго, поки немає рішучого кроку в тім напрямі не зробить ті, на котрих спочиває відповідальність за теперішні господарські безладдя в Росії. Американський уряд постійно вимагає, щоб кожна держава сприйняла немишуку умова для припинення нормальних відносин в Росії. В тім зв'язку він не відступає від своїх попередніх публічних заяв.

Хоч американський уряд не бере участі в конференції, він сподіється, що вона зробить значний поступ для поладкування економічних та фінансових справ Європи.

ДЕБАТА НАД ДОГОВОРОМ В СПРАВІ ТИХОГО ОКЕАНУ.

ВАШІНГТОН, 8. марта. — В сенаті почалася нині на добрий дебата над договором чотирьох держав в справі Тихого океану. Головним промовцем був сенатор Лодж, який свого часу був одним з чотирьох американських представників на вашингтонській конференції для зменшення збройних, котра мала намір укласти згаданий договір. Сенатор Лодж радяє сенаторам підтвердити договір про Тихий океан, бо віднесення цього договору внаслідок другі договори, а передусім договір про зменшення збройних збройних. Найважливіша здобутком вашингтонської конференції, на думку безладдя, являється закінчення англо-японського союзу, який був звернений проти Злучених Держав. Новий договір дає Америці виразні користі, а не зобов'язує її до активного вступу в оборону постійних другів держав на Тихому океані.

Проти договору промовав сенатор Рід; він говорив, що коли правда є, що договір не зобов'язує Америку до нічого, то він мусить бути безглудим договір.

СПРОВА ПОСЕРЕДНИЦТВА В БАВОНІЙНИМ СТРАЙКУ ПЕРЕВАЖИЛАСЯ.

ПРОВІДЕНС, Рода Айленд, 8. марта. — Сейтство Рада Периодична заважала нині, що вона закінчила всі дальші старання поладати страйк бавонських робітників в Невіл Англії. Рішення Рада заявила, що вона пробувала перенести якість доладування над поладування в бавонських промислах, але тут поладування, що привело Рада робити такі спільні дії з владою. Свої зусилля посередництва в страйку Рада заявила закінчити, бо обі сторони просто відмовилися б провадити, щоб робітників пошкодило вернули до роботи на основі тимчасової 10-процентної зniżки та 48-годинного робочого тижня.

В ситуації в страйковому окрузі не зайшло нічого нового. Страйк поступав нормально. Настій серед робітників дуже добрий.

МАЙНЕРСЬКА РАДА ПОТВЕРДЖАЄ ДОПОЗ З ІЗ ЄЛІЗНИЦЬКИМИ.

ІНДІАНОПОЛІС, Індіана, 8. марта. — Виконавчий Комітет майнерської ради Ді Юнатіка Майн Керієр офіс Америки потвердив угоду про союз між майнерською радою та єллізничною компанією єллізничних робітників, який порішено на недавній конференції в Шкаго.

До виконавчої ради Рада почав уже наставляти листи з повідомленнями про вислаблення серед майнерів між питаннями, що робота на сучасній кої виставляється копальне не відзначає з мільйою контракти, котрі походять з дві і шість. Уряд не бачить нічого в неможливості, як майнери голосували. Догодаються один який, який буде вислабленням з доносів єллізничних офіс, котрі вказують, що майже 10-процент зniżки знімає з єллізничних страйків.

В СПРАВІ КОНФЕРЕНЦІЇ АМЕРИКАНСЬКО-УКРАЇНСЬКО-ВІТЕРАНИ В ФІЛАДЕЛФІ.

Всіх делегатів, котрі поїдуть на конференцію ветеранів, просить, щоб прибули у військових мундирях.

Михайло Дармограй, командант А. У. В.

ПОШЕСТЬ ЖОВТАЧКИ.

Ніойорський стейтсмен, департамент здоров'я подає в своїй звіті за місяць, що в східній частині Злучених Держав планує тепер поширення недуги, а саме сильно зарозлила жовтачка (жовтиця). Два тижні тому напад ніойорський лікар, др. Конвей звернув публічну увагу на цю недугу і закликав всіх лікарів міста помагати міському уряду до здоров'я поборювати цю епідемію. Лікарі мали доставити зусилля урядові про всі случаи недуги, які дійшли до їх відома за останніми три місяці, та подати рівночасно головні факти про перебіг недуги, щоб ці факти стали основою кращого розпізнавання недуги. Департамент здоров'я Сіаскетт-университету подає виступ, що поширення поширилося сильно серед студентів університету, серед котрих налічується 69 случаев заведання жовтачкою.

Хоч поширення вже значно поширилося в стейті Но Йорк та сусідній стейті Коннектикут, мимо цього ще не було доносів про смертельні випадки наслідком недуги, хоч з Ялану доноситься, що там від 30 до 50 процент заведання сею хворобою кінчається смертю хворого. Про подібну смертельність доноситься також з польської етюдії Варшави; там епідемія має ширитися задовж східної частини Польщі і має забирати дуже велике число жертв. З опису польських доносів видно, що це недуга в Польщі прибрала вигляд скобмиваної інфекції та жовтиці.

Америку навідує ся хвороба давший раз за останніми 72 роки. В Америці повилазла вона правляю по кожній війні. Підчас світової війни завважало ті серед британських, французьких, італійських, німецьких та російських військ.

СТРАШНИЙ ГУРАГАН НАВІСТІВ ПОДІВІВ СТЕАТИ.

Страшний гурган лютував у віторок в стейтах Джорджія та Південна Кароліна. Навітряна буря навістила місто Воронікс, в стейті Сент Карлс. Зайди доноситься, що через бурю погіршо дитеро-о-сіс. Козьмі сего велике число людей було тяжко пошкоджено. Гурган за короткий час знищив цілу побудову частини містечка. Готів до ратування машини мусили керуватися серед паники опираючись на стогони показувалих жертв. Серед загиблених відомістю були також діти, случаи втрати; так, приміром, гурган привів з одного дому дів, але в селішній домівці нікого не зроби. В ту хвилину було в домі дитеро малих дітей, і ці діти діти не врятувалися.

На розпорядження провінційного лікаря місто відіслало групу вісім місцевих дітей Михайла Мухи на Бич Ривер, Мантобо, Канада, в цім перевезення померлого спільно. Говорять, що дитина померла 4. того в неспітності родичів, які ходили того дитину та татні в керуванні аж до другого дня померла. Дитина була під доглядом 14-ти річної дитини Оди Робертс, що дитина умирала в комітаті, а дитина, що вона заміряла.

НОВИЙ ЗАКОН ПРО РОЗПОДІЛ ПОДРУЖЖА

Ніойорська легіслатура ухвалила новий закон про розподіл подружжя. На основі цього закону подружжя можна розв'язати, як один подруг пропав і входив за померлого через п'ять літ за радом.

ДИВНЕ САМОСУБСТВО.

В останній понеділок найдено в Брукліні тіло Т. Вагеліуса, молодого хеміка. Тіло найшло в домі його отця, багатого шведського іммігранта. Поліція оглянула тіло, думала зпершу, що має діла з звичайним самоубиством при помочи отруєння. Коли однак батько померлого вернувся додому, справа набрала зовсім іншої закриси. Після оповідання вітня, його син займався хемією лише на те, щоб заробити собі на прожиток. В дідівстві він мав ріжні авторські амбіції, а мав нічим зовсім ніяк ніяк не хотів про заробок життя. Шоби, заробити матеріал, про заробок життя, молодий автор змусився писати хемічні препарати, які заступали його нерви і не могли переносити його на другий спит. Робив такі експерименти зі собою не раз і не два. В понеділок, відомо, жив за велику порцію отруї, місто перенесли на той спит на коротку годину, перенісся туди на все.

УКРАЇНЦІ В ЄНІТІ.

Громадянська війна на Україні закінчила багато Українців, як додалок Африки. В лютий березні нині. року при ліквідації деїнішійні вивезли Англії та Наворосієвська, Сестасполія й Одеси багато військових і цивільних загиблених. До них і Кубані. Мабі, який був, очевидно, дуже багатий Українців. Оселено вивезено у військовий пункт в табір Таль-хіб-Рег. Тут у липні нині. року заступав Українці свій гурток, який щораз більший. Спочатку Українцями прихилилось терпіння багати нападів від Москви, але згодом, по відставі значної їх кількості до Вранія, стало краще. Ще стало краще по переїзді нині евакуйованих із Таль-хіб-Рег до Сібі-Біштр. Тут гурток розпочав живати робити. Почалися українські вистави, виклади, повстання читання, куди вивисно багато українських книжок і часописів. Ще на першій своїй одесі видавав гурток свою газету. На руїнах, які продовжувались і в Сібі-Біштр.

СНІГ В ГАЛИЦІНІ.

В Галичині, котрим безперервно падали були сніги. Міста й села майже засипані снігом так, що голі дятеліся з улиці на улиці. З сніг доводять, що через великі сніги люди не рушаються з домів. Через те, що селяни не можуть прихилити до міст з наболом та з іншими харчевими продуктами, цілі в містах підносять вогню. У Львові зредувано громадянський дух. Як так потримався далі, так буде рушитися з нати. Дирекція єллізничної о-реландія, що наслідком сніжних засніжень десь поїзд задержано.

ВІДКАПАННЯ ТРУПА ДІТЯТИ.

На розпорядження провінційного лікаря місто відіслало групу вісім місцевих дітей Михайла Мухи на Бич Ривер, Мантобо, Канада, в цім перевезення померлого спільно. Говорять, що дитина померла 4. того в неспітності родичів, які ходили того дитину та татні в керуванні аж до другого дня померла. Дитина була під доглядом 14-ти річної дитини Оди Робертс, що дитина умирала в комітаті, а дитина, що вона заміряла.

ДІТИ З МОСКОВЩИНИ НА УКРАЇНІ.

На всесвітній нараді губерніальних комісій допомоги голодуючим, що відбулась у Харкові, висловилося, що під koniec грудня, 1921, скільки дітей перевезених з московських голодних губерній на Україну доходить до 17 тисяч. По думці наради напад переїзду дітей з голодних губерній організованим і неорганізованим порядком буде на цілі збільшуватися і дійде до сотисіть.

В зв'язку з нацим голодом вирішено перевести на цілі України обов'язковий збір річний.

„СКРИТІ РУКИ“.

Львівський польський листівник „Курєр Львівський“ з 27. січня с. р. нарікає, що якісь „скриті руки“ вкинули до його редакційної скрині „примросту, революційну вілосу“ Петрушеня з лип 1. листопада. 1921 в гарнім польським перекладі і відбиті на машині.

Краківська польська газета „Заостровний Курєр подієвний“ з 30. січня с. р. повідомляє, що на території станіславського „доевдств“ розкинуто масово українські „діабуючі“ вілоси, в яких записані „мужи, жінок і дітей“ до боротьби з Польщею і що там організують між селянством якісь тайні кружки.

ОТАМАН ЛІХО В НЕБОІ.

З Букарешту, столиці Румунії, доноситься, що тамошня газета „Рачат“ повідомляє, що в Першовійському повіті в селі Гізуку-моз захоплено отамана Ліка-Бондаренка, який стояв на чолі таймової „летіловської“ організації і називав себе головнокомандуючим всім розбійними постанцями силами Херсонщини. Ліка було поранено і привезено до міста Першовійська.

СНІГ В ГАЛИЦІНІ.

В Галичині, котрим безперервно падали були сніги. Міста й села майже засипані снігом так, що голі дятеліся з улиці на улиці. З сніг доводять, що через великі сніги люди не рушаються з домів. Через те, що селяни не можуть прихилити до міст з наболом та з іншими харчевими продуктами, цілі в містах підносять вогню. У Львові зредувано громадянський дух. Як так потримався далі, так буде рушитися з нати. Дирекція єллізничної о-реландія, що наслідком сніжних засніжень десь поїзд задержано.

СНІТНИЙ 1922 РІК.

Секретар метеорологічної комісії Абаб Габрієль опублікував мислі своїх доповіді, згідно з якими 1922 рік має бути сніжним роком.

„ЗЛОПІЛЬСЬКІ“.

З Варшави доноситься, що польське міністерство фінансів робить заходи до введення нової валюти, з якої „злотий польський“.

ВІДМОВА АМЕРИКИ ВІД УЧАСТІ В ГЕНУЄНСЬКІЙ КОНФЕРЕНЦІЇ ВИКЛИКАЛА В ЄВРОПІ НЕВДОВОЛЕННІ

ЛОНДОН, 8. марта. — Відомість, що Злучені Держави відмовилися взяти участь в міжнародній економічній конференції в Генуї, в Італії, викликала в Англії крайнє розчарування. Неудовольнені.

Англієць політичний віршуваль, що відсутність Америки на конференції позбавить значиння найважливішій постанови цього міжнародного збору, тим паче, що європейські економісти вірять, що дієвою відбудовою Європи можна вести тільки на основі співдідання Злучених Держав з Європою.

В Німеччині сї вістка також викликала розчарування.

Так само з незадоволенням прийнято сї вістку в Італії.

Одна Франція може прийняти інше сї відомість з Вашингтона, бо вона їй вкрай погугу, тим паче, що планують конференцію, яку вона надалі старалася розбити. Взагалю, що терор Франції ще більше буде мастити, але справу договорів і поєминого відшкодування виключено з дебат конференції.

ЗАТВЕРДЖЕННЯ АНГЛІЙСЬКО-ІРЛАНДСЬКОГО ДОГОВОРУ.

ЛОНДОН, 8. марта. — Палата громад ратифікувала (затвердила) англо-ірландський договір, на основі якого поставта Ірландія Велика Державою.

Проект закону прийнято 296-голосами проти 52.

ІРЛАНДСЬКА МЕЖУСОБІЦЯ В ПІМЕРК СТИНІНІ.

„ЛІМЕРІК“, Ірландія, 8. марта. — Сюди прибуло державне ірландське військо з Дабліна і ситуація в місті успокоилася.

Девальюерські постанції не нападають на державну ірландську загому, але сидять скріпійо й імовірно готуються до зачіл.

ЩЕ НЕМА БЕСІДИ ПРО ПРИЗНАННЯ БОЛЬШЕВІЩЬКОГО УРЯДУ

ЛОНДОН, 8. марта. — Правительствний промовця в британському парламенті, Остен Чермберлейн, заявив ітні в палаті громад у відповідь на запит, що бесіда про признание теперішнього уряду в Росії може бути аж по висліді генуєнської конференції.

ХОРВАТИ ДОМАГАЮТЬСЯ НЕЗАВІСНОСТІ.

ПАРИЖ, 8. марта. — Хорвати, котрі від 3 літ належать до Югославії, все більш невдоволені з тої спільн і тепер вже голосить, що хотять від неї відлучитися.

Хорвати мави предложити генуєнській конференції доглядати, щоб Хорватія була самостійною державою із Загребом як столицею та Фіуме (Ріекон) як хорватським приставним містом.

ІНДІЯ В ОБОРОНІ ТУРЧИНІН.

ЛОНДОН, 8. марта. — Правительство Індії вислало телеграму до державного секретаря Італії, Елліана Монтуга, в якій домагається зміни севрського мирного договору в користь Туреччини.

ЛЕНІН ХОЧЕ ІХАТИ НА ГЕНУЄНСЬКУ КОНФЕРЕНЦІЮ.

МОСКВА, столиця Московщини, 8. марта. — Михайло Ленін вернувся з відпочинку на селі і говорить на зїзді металевих робітників.

Він сказав, що хоче іхати на конференцію до Генуї і поговорити з британським прем'єром Лойдом Джорджем. Большевіцькі делегати має просити в Генуї міжнародну позичку для Росії в сумі 1 біліон рублів в золоті.

НАВІТЬ В ТАКИМ ПОЛЬСЬКОМ „БЕКИМ“ ГОВОРЯТЬ ВЖЕ ПРО ЛІЦІНІ РОЗБОІ НАД УКРАЇНСЬКИМИ ЦЕРКВАМИ.

ВАРШАВА, столиця Польщі, 16. лютого. В польському „Бекімі“ у Варшаві поставили польський посол Чинський має внісати у сирій російський перекладу, який допускється польської влади. Він говорить про перекладу української православної і уніатської церкви на Холмщині і на Волині, де доконується збройних нападів на церкви підчас богослужіння.

У внісному подав посол Чинський шліня рад особалям надати релігійної і особистої свободи.

ЖЕРТВА ЧЕРВОНИХ КАПІ.

БЕРЛІН, 17. лютого. (Дні шор „Свобода“). — В Мейсбургі, на Велічній Україні, „Українська“ зустрілася дня 10. лютого, 1921, відомого українського діяча до ЛЮДКА ОХРИМОВИЧА. Покинувши був сином о. Юліана і брати х-р Володимира Охримовича. Він був редактором журналу „Шлях“, членом Центральної Ради і секретарем національного комітету партії української соціалістично-революційної на „Самосвій Сіла“ в Київі.

